

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 723/2023
10.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против тужене Специјалне болнице за рехабилитацију „Бујановац“ из Бујановца, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Лесковцу, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете – исплате разлике зараде, као и по противтужби тужене-противтужиље Специјалне болнице за рехабилитацију „Бујановац“ из Бујановца, против тужиље-противтужене АА из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2246/22 од 28.09.2022. године, у седници одржаној 10.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против ставова првог и трећег изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2246/22 од 28.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 217/21 од 17.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене да суд одбаци као неуредну тужбу тужиље у делу којим тужила тражи обавезивање тужене на исплату разлике зараде. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да суд поништи као незаконито решење тужене број .. од 02.12.2019. године о отказу уговора о раду тужиљи и обавезе тужену да врати тужиљу на рад. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да исплати тужиљи разлику од исплаћене до минималне зараде за период од 01.01.2011. до 31.12.2011. године у месечним износима означеним у изреци са законском затезном каматом на сваки појединачни износ од доспећа до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да исплати тужиљи разлику од исплаћене до зараде припадајуће по Закону о платама у државним органима и јавним службама за период од 01.01.2012. до 30.09.2012. године у месечним износима означеним у изреци са законском затезном каматом на сваки појединачни износ од доспећа до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев тужене да суд у случају поништаја отказног решења обавезе тужиљу на исплату 422.903,16 динара стечених без основа у виду отпремнине са законском затезном каматом од 02.12.2019. године до исплате, као и накнаду парничних трошкова. Ставом шестим изреке,

обавезана је тужена да накнади тужиљи трошкове поступка у износу од 183.077,00 динара са законском затезном каматом на износ трошкова од 155.539,00 динара од дана извршности пресуде до исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је захтев тужиље да се обавезе тужена на исплату камате на укупан износ трошкова, као и за камату од дана доношења пресуде до дана њене извршности.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2246/22 од 28.09.2022. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Основног суда у Бујановцу П1 217/21 од 17.02.2022. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке, а жалбе тужиље и тужене у том делу су одбијене као неосноване. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу шестом изреке и обавезана тужена да накнади тужиљи трошкове поступка у износу од 113.538,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, док је захтев тужиље за накнаду трошкова у већем износу од досуђеног до износа од 183.077,00 динара одбијен као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију побијајући је у потврђујућем делу (став први изреке), којом је потврђен став други изреке првостепене пресуде, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу на неодређено време код тужене на радном месту медицинска сестра. У поступку одређивања вишка запослених тужена је 04.09.2019. године донела Одлуку о измени и допуни Правилника о систематизацији радних места и унутрашњој организацији, којом је смањила број запослених, између осталог на радно место медицинска сестра (болничар на осталим болничким одељењима и амбулантама са пет на четири радна места). Одлука је донета на основу анкетирања запослених о добровољном престанку радног односа. У том поступку тужиља је 20.06.2019. године предала туженој својеручно попуњену изјаву којом се определила за добровољни престанак радног односа, а од понуђених могућности изабрала је отпремнину у висини динарске противвредности од 200 евра по години стажа осигурања. На основу изјаве, тужена је 02.12.2019. године донела решење којим је тужиљи отказала уговор о уређењу међусобних права обавеза и одговорности због престанка потребе за њеним радом услед технолошких, економских и организационих промена. Претходно је тужиљи исплатила отпремнину у износу од 422.903,16 динара. Међутим, тужиља је у ранијем периоду исплаћивала запосленима мање зараде од припадајућих. У периоду од 01.01.2011. до 31.12.2011. године њој је исплаћивана нижа зарада од минималне зараде а у периоду од 01.01.2012. до 30.09.2012. године исплаћивана је нижа зарада од оне на коју је тужиља имала право. У току трајања поступка, тужена је 27.12.2017. године издала изјаву о признању дуга тужиљи којом је признала дуг између исплаћене и минималне зараде за период од 01.01.2011. до 31.12.2011. године као и разлику од исплаћене до зараде припадајуће по Закону о платама у државним органима и јавним службама за период од 01.01.2012. до 30.09.2012. године. Тужиља је тражила да се поништи решење о отказу уговора о раду као незаконито зато што је изјаву о добровољном престанку радног односа дала у заблуди сматрајући да се ради о изјашњењу о прихватању социјалног програма.

При овако утврђеном чињеничном стању суд је усвојио тужбени захтев тужиље везано за исплату неисплаћених зарада али је одбио тужбени захтев тужиље у погледу поништаја решења тужене број .. од 02.12.2019. године о отказу уговора о раду. Одбио је и противтужбени захтев тужене-противтужиље за исплату новчаног износа од 422.903,16 динара који је тужиљи исплаћен на име отпремнине.

Другостепени суд је у погледу одлуке о главној ствари везано за исплату неисплаћених зарада као и у погледу одбијања захтева за поништај решења о отказу потврдио првостепену пресуду. Прихватио је правну аргументацију првостепеног суда да тужиља у току поступка није доказала да је изјаву о добровољном престанку радног односа потписала у заблуди јер то није доказала. Закључује да се ради о уговору из члана 111. ЗОО који уговор је по својој природи рушљив али како тужиља није доказала да је била у заблуди то је правилно поступљено када је тужбени захтев тужиље у том делу одбио као неоснован. Тужена је благовремено донела и објавила социјални програм са којим се тужиља сагласила тако да је потписом на изјави дала сагласност за добровољни престанак радног односа и на висину отпремнине на основу чега је основано суд правилно закључио да објава социјалног програма представља понуду у смислу члана 33. ЗОО. Изјавом тужиље да прихвата понуду у смислу члана 39. ЗОО постигнута је сагласност страна о битним састојцима уговора сходно члану 26. ЗОО па је сходно томе и правилно донето решење о отказу уговора о раду.

По оцени Врховног суда, правилно је од стране нижестепених судова закључено да је тужбени захтев тужиље за поништај решења о отказу уговора о раду неоснован. Ово из разлога што се правилно закључује да је објава социјалног програма који је донео тужени, представљала понуду тужиљи за одабир одређене погодности због потребе смањења броја запослених. Тужиља је прихватила такву понуду и потписала изјаву којом се определила за добровољни престанак радног односа од понуђених могућности и оабрала отпремнину у висини динарске противвредности 200 евра по години стажа. Сходно томе, тужена је оправдано и у складу са законом донела решење о престанку радног односа тужиље дана 02.12.2019. године, којим јој је отказан уговор о раду. Правилан је закључак нижестепених судова да тужиља није доказала да је назначену изјаву потписала у заблуди, мислећи да се тиме изјашњава о прихватању социјалног програма, јер изведени докази јасно указују да тужиља те наводе није доказала. У складу са тим чињеницама тужени је законито поступио када је у смислу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, отказао уговор о раду. Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом у потврђујућем делу погрешно примењено материјално право а правилна је и одлука другостепеног суда о трошковима поступка.

Имајући у виду напред изнето, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић